

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 2/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, Šafárikovo námestie 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tp 26/2017 a jeho uznesením z 28. septembra 2017, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 35/2017 z 9. októbra 2017 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom

Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tp 26/2017 a jeho uznesením z 28. septembra 2017, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tost 35/2017 z 9. októbra 2017 a jemu predchádzajúcim postupom.

2. Zo sťažnosti a z príloh vyplýva, že uznesením špecializovaného súdu sp. zn. 2 Tp 26/2017 z 28. septembra 2017 (ďalej len „uznesenie špecializovaného súdu“) bol sťažovateľ podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku vzatý do väzby, ktorá mu nebola podľa § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal bezprostredne po jeho vyhlásení sťažovateľ sťažnosť, ktorú odôvodnil písomným podaním z 3. októbra 2017. O sťažnosti rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Tost 35/2017 z 9. októbra 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“), ktorým jeho sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľ namieta, že jeho vzatím do väzby boli porušené jeho základné ľudské práva, ako ich zakotvuje ústava. Sťažovateľ odmieta spáchanie skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu, a preto podľa jeho názoru nebola splnená formálna podmienka vzatia do väzby. Rovnako tak namieta splnenie materiálnych podmienok, keďže nesúhlasí s existenciou dôvodov väzby, ktorými sa argumentuje v namietaných rozhodnutiach. Sťažovateľ nikdy nemal najmenšiu pohnútku vyhýbať sa trestnému stíhaniu alebo mariť vyšetrovanie a už vôbec nie vplývať na svedkov či ujsť a opak nebol nikdy spoľahlivo preukázaný, a preto nikdy nenaplnil dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) ani písm. c) Trestného poriadku. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ popiera spáchanie ktoréhokoľvek skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, nemá dôvod sa skrývať ani narúšať akýmkoľvek spôsobom priebeh vyšetrovania. Všeobecné súdy konajúce v trestnej veci sťažovateľa argumentovali vo svojich rozhodnutiach tým, že sťažovateľ v minulosti pracoval v zahraničí, alebo tým, že má v Českej republike rodinu, čo podľa názoru sťažovateľa v žiadnom prípade nemôže byť udržateľným dôvodom na to, aby bola obmedzená jeho osobná sloboda.

4. Sťažovateľ zastáva názor, že jeho pobyt v [REDACTED], ktorá sa nachádza v blízkosti štátnych hraníc, ku ktorým sa môže podľa názoru všeobecných súdov priblížiť bez toho, aby došlo k prevádzkovému alebo bezpečnostnému incidentu, ako dôvod väzby neobstojí. Ide o bezprecedentný dôvod odôvodňujúci rozhodnutie oboch súdov pri vzatí sťažovateľa do väzby.

5. Sťažovateľ ďalej namieta, že všeobecné súdy ako ďalší z argumentov nutnosti jeho uväznenia uviedli, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti. Uvedené tvrdenie považuje sťažovateľ za neudržateľné vzhľadom na to, že skutok sa mal stať takmer pred 20 rokmi, pričom stíhanie proti sťažovateľovi je vedené na základe výpovedí nedôveryhodných osôb, z ktorých je väčšina v súčasnosti vo väzbe alebo v ústave na výkon trestu odňatia slobody, čím sa stráca jednak možnosť akéhokoľvek ovplyvňovania svedkov sťažovateľom a tiež je potrebné zohľadniť, že skutky, ktoré sa mu kladú za vinu, nikdy nespáchal, a teda nemôže pokračovať v tejto trestnej činnosti.

6. Sťažovateľ tiež poukázal na porušenie zásady primeranosti a zdržanlivosti zakotvanej v § 2 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorej do základných práv a slobôd osôb v prípadoch dovolených zákonom možno zasahovať len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania, pričom treba rešpektovať dôstojnosť osôb a ich súkromie. V tejto súvislosti by v prípade sťažovateľa malo byť vzaté do úvahy, že skutky, ktoré sa mu kladú za vinu, mali byť spáchané v časovom intervale rokov 1998 – 2000, a preto nemôže obstať argument, že by pokračoval v trestnej činnosti. Prezumpcia úteku sťažovateľa ani to, že by teoreticky mal pokračovať v trestnej činnosti po jeho prepustení, sa podľa jeho názoru nikdy nepotvrdila, a to ani po jeho prepustení z väzby v septembri 2017 po tom, ako mu bola väzba nahradená v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku. Počas celej tejto doby sa nepokúsil o útek ani o skrývanie, a preto táto argumentácia neobstojí. K uvedenému sťažovateľ dodal, že *„hypotetický predpoklad určitého správania obvineného vzhľadom na jeho správanie v minulosti nemôže byť dôvodom na to, aby bol vzatý do väzby, rovnako tak nemôže byť nepodložené a nedokázané tvrdenie dôvodom na odmietnutie poskytnutia možnosti nahradenia väzby v zmysle §80 Tr. por.“*

7. Sťažovateľ zastáva názor, že v jeho prípade nejde o väzbu, ktorá by napĺňala svoj účel (či verejný záujem a potreba obmedzenia osobnej slobody jednotlivca vzhľadom na závažnosť jeho konania v danom prípade prevažuje nad právom jedinca na slobodu a osobnú bezpečnosť), ale skôr o preventívne opatrenie bez riadne odôvodneného základu, pretože ide o trestnú vec, ktorej objasňovanie sa ťahá už niekoľko rokov bez nových zistení, ktoré by takýto postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov odôvodňovali.

8. Sťažovateľ je toho názoru, že aj v súvislosti s uvedeným bolo porušené jeho základné právo spočívajúce v práve jednotlivca na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

9. Sťažovateľ ďalej zdôraznil, že predtým sa nachádzal vo väzbe od 25. septembra 2012 do 12. septembra 2017, z ktorej bol uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 28/2017 prepustený na slobodu a po dvanástich dňoch bol 25. septembra 2017 opätovne vzatý do väzby, a to po uplynutí zákonnej celkovej päťročnej lehoty väzby podľa § 76a Trestného poriadku. Argumentácia konajúceho súdu bola založená na tvrdení, že v prípade sťažovateľa nejde o reťazenie väzieb, pretože k druhému uväzneniu došlo síce po uplynutí celkovej lehoty väzby, ale v inom trestnom konaní vedenom proti nemu. Uvedené tvrdenie považuje sťažovateľ za absolútne účelové a arbitrárne.

10. Sťažovateľ tiež argumentuje, že v dôsledku konania, resp. nekonania orgánov činných v trestnom konaní a súdov nebolo dosiaľ rozhodnuté vo veci, čím boli spôsobené prieťahy v konaní a následne došlo k uplynutiu celkovej lehoty väzby podľa § 76a Trestného poriadku, čo však nemôže byť v žiadnom prípade na ujmu sťažovateľa. Sťažovateľ zdôraznil, že *„orgány činné v trestnom konaní mali dostatočný časový priestor na to, aby zistili všetky relevantné skutočnosti, na základe ktorých malo už dávno dôjsť k rozhodnutiu vo veci samej. Napriek tomu sa ale tak doposiaľ nestalo a je nežiaduce, aby si orgány činné v trestnom konaní získavali čas navyše aj po uplynutí zákonnej lehoty na väzbu napriek tomu, že počas celej 5-ročnej doby, kedy bol sťažovateľ uväznený, nevykonali žiaden nový dôkaz, ktorý by svedčil o sťažovateľovej vine a na základe ktorého by bolo ďalšie jeho uväznenie dôvodné.“*

11. K tomu sťažovateľ dodáva, že „je neprípustné, aby sa paralelne konalo o druhovo tých istých skutkoch, ktoré mali byť vykonané v tom istom období vo viacerých konaniach. Ak by toto bolo možné, orgánom činným v trestnom konaní by nič nebránilo v tom, aby obvineného brali do väzby v každom konaní osobitne, čím by si predĺžili lehotu na rozhodnutie a získanie dôkazov o ďalší čas. Týmto spôsobom by mohlo dôjsť k absolútnej negácii zmyslu a účelu ustanovenia §76a Tr. por. o celkovom trvaní väzby.

- V pôvodnom konaní vedenom pod spis. zn. ČVS: PPZ-147/2012 bol sťažovateľ vzatý do väzby rozhodnutím Špecializovaného trestného súdu Pezinok dňa 28.09.2012.

- Dňa 28.09.2017 bol sťažovateľ po 5-ročnej maximálnej dobe vzatý Špecializovaným trestným súdom, pracovisko Banská Bystrica opätovne do väzby v konaní vedeným pod spis zn. ČVS:PPZ-432/2013.

Sťažovateľ je však stíhaný aj v ďalšom paralelnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-595/2013, ktoré sa z dosiaľ nevysvetlených dôvodov vedie od roku 2013 taktiež samostatne, môže byť prerušené a prípadne o ďalších päť rokov, pokiaľ súdy právoplatne neuzavrú trestné stíhanie v tejto veci, po 10tich rokoch uväznenia by teoreticky opätovne mohol byť vzatý do väzby aj v konaní ČVS: PPZ-595/2013, čím by mohla trvať väzba 15 aj viac rokov, prípadne doživotne.

Sťažovateľ namieta, že v tomto prípade ide o tri samostatné konania, v ktorých je obvinený za trestné činy spáchané v rovnakom dávnom období, pričom z účelových dôvodov sú 4 roky vedené popri sebe bez toho, aby sa zlúčili.

Sťažovateľ nebol teda vzatý do väzby za iný trestný čin spáchaný po prepustení z väzby, ani v krátkom období predtým, ale za trestné činy, ktoré mali byť spáchané pred 20 rokmi, a ktoré sa vedú oddelene podľa názoru sťažovateľa iba z dôvodu, aby mohol byť tento opakovane vzatý do väzby, a to aj po maximálnej možnej dobe uvedenej v §76 ods. 6 Tr. por.

Podľa názoru sťažovateľa ide v konaní o jeho opätovnom vzatí do väzby o nesprávny výklad Trestného poriadku a Ústavy Slovenskej republiky, pričom je potrebné uviesť, že analógia v trestnom práve je neprípustná a preto nie je tento právny stav v žiadnom prípade možno považovať za ústavne udržateľný.“.

12. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu garantované v článku 17 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené postupom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica a následne aj postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a ich rozhodnutiami.

Uznesenie Špecializovaného trestného súdu - pracoviska Banská Bystrica zo dňa 28.09.2017, spis. zn. 2Tp/26/2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 09.10.2017, sa týmto zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09,10.2017, spis. zn. 3Tost/35/2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 09.10.2017 sa týmto zrušuje.

Ak Ústavný súd pri plnení svojej základnej funkcie ochrany ústavnosti podľa čl.124 Ústavy zistí, že napadnuté súdne rozhodnutie o väzbe nie je ústavne akceptovateľné, a preto popri vyslovení porušenia práva musí byť aj zrušené, a navyše trvajúca väzba je založená len na abstraktnej úvahe a nevychádza z konkrétnych skutkových okolností, čím nie je daný zákonný dôvod väzby, a teda nie je ani ústavne udržateľný titul väzby, ochrana ústavnosti vyžaduje aj príkaz na neodkladné prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu.

Preto sťažovateľ zároveň žiada, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal príkaz na jeho prepustenie z väzby.“

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.1 K namietanému porušeniu označených základných práv uznesením špecializovaného súdu a jemu predchádzajúcim postupom

15. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany týchto základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

16. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje

v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

17. Z obsahu sťažnosti a pripojených listín je zrejmé, že uznesenie špecializovaného súdu vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli predmetom prieskumu najvyšším súdom v konaní o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí sťažovateľa do väzby vedenom pod sp. zn. 3 Tost 35/2017. Vzhľadom na princíp subsidiarity ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu špecializovaného súdu a jemu predchádzajúcemu postupu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2.2. K namietanému porušeniu označených základných práv uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

18. Predmetom predbežného prerokovania bolo sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ústavy postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením. Napriek tomu, že sťažovateľ v petite sťažnosti nešpecifikoval, ktoré práva v rámci čl. 17 ústavy namieta, z obsahu odôvodnenia jeho sťažnosti vyplýva, že ide o práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

19. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

20. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/08, III. ÚS 198/07).

21. K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa malo dôjsť tým, že neboli naplnené formálne podmienky väzby, pretože skutky, ktoré sa mu kladú za vinu, nespáchal, ako ani materiálne podmienky väzby, keďže neexistujú samotné dôvody väzby. Sťažovateľ uviedol, že dosiaľ sa trestnému stíhaniu nevyhýbal ani ho akýmkoľvek spôsobom nemaril, svedkov neovplyvňoval. Ide o trestné stíhanie vedené za skutky spáchané pred 20 rokmi, a to na základe výpovedí nedôveryhodných osôb. Argumentácia konajúcich súdov je podľa názoru sťažovateľa vo vzťahu k dôvodom väzby neudržateľná. Sťažovateľ zastáva názor, že v jeho prípade nejde o napĺňanie účelu väzby, ale iba o preventívne opatrenie, a tiež zdôraznil, že sú vedené tri samostatné trestné konania, v ktorých je obvinený za trestné činy spáchané v rovnakom období, pričom podľa jeho názoru sú tieto účelovo štyri roky vedené popri sebe bez toho, aby sa zlúčili, a to z dôvodu, aby mohol byť opakovane vzatý do väzby, a to aj po maximálnej novej dobe zakotvenej v § 76 ods. 6 Trestného poriadku.

22. Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy považuje za potrebné najskôr poukázať na to, že základné právo zaručené v čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí ústavný súd brať do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00, II. ÚS 466/2013). Rovnako aj

z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98).

23. Právomoc ústavného súdu je vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02). Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011). Ústavný súd preto nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné.

24. Ústavný súd stabilne k obsahu a podstate základného práva na osobnú slobodu tiež uvádza, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00). Požiadavka obsiahnutá v tomto článku sa nemôže definovať in abstracto, ale musí sa posúdiť podľa okolností každej veci vrátane toho, čo v sťažnosti sťažovateľ uviedol (I. ÚS 109/03). Ústavný súd preto v prípade čl. 17 ústavy môže a musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd

tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02).

25. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (*mutatis mutandis* III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991). Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

26. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na

základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

27. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyšší súd k námietkam sťažovateľa, ktoré sú obdobné námietkam uvedeným v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, uviedol, že *„Dôvodnosť podozrenia, že obvinený sa mal dopustiť konania, pre ktoré boli voči nemu vznesené obvinenia, pretrváva aj v súčasnom štádiu trestného stíhania, a to na podklade dôkazov, na ktoré poukázali prokurátor v návrhu na vzatie do väzby aj sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení. Najvyšší súd uvádza, že sú to najmä výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré takýto záver odôvodňujú aj v súčasnom štádiu trestného stíhania.*

Najvyšší súd preto dospel k záveru, že v prejednávanej veci existuje dostatok dôkazov, na ktorých je v rovine rozumnej (nie absolútnej) istoty založená jednak dôvodnosť trestného stíhania obvineného, jednak dôvodnosť jeho väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ a c/ Trestného poriadku. V predmetnej veci boli splnené aj formálne podmienky väzby, keď sudca pre prípravné konanie postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami procesného predpisu, v prejednávanej veci boli dodržané všetky potrebné zákonné lehoty a neboli zistené ani neodôvodnené prieťahy pri rozhodovaní o väzbe obvineného.

Dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku vyplývajú zo správania obvineného [REDAKOVANÉ] v minulosti, ako aj zo skutočnosti, že mu v predmetnom konaní hrozí vysoký trest. Obavu, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, odôvodňujú aj ďalšie trestné konania, ktoré sú voči nemu vedené. Najvyšší súd má na mysli najmä konanie vedené v súčasnosti na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017, na základe obžaloby pod sp. zn. VII/1 Gv 164/12/1000-638 (poškodení [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]) a trestné stíhanie vedené pod ČVS: PPZ-595/NKA-PZ-BA-2013 (poškodený [REDAKOVANÉ]), kde mu taktiež hrozia vysoké tresty. Uvedenú skutočnosť podporujú aj závery znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o. č. 28/17. Z uvedeného posudku vyplýva, že osobnosť obvineného [REDAKOVANÉ] je abnormne štruktúrovaná s prevahou rysov antisociálnej poruchy osobnosti, ktorá sa prejavuje okrem iného nerešpektovaním zákona s vyústením do opakovanej trestnej činnosti. Obvinený má tendenciu nerešpektovať

zákon a iné sociálne normy a je u neho predpoklad, že by sa mohol vyhýbať prípadnému predvolávaniu na úkony, nerešpektovať príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu a prípadne sa vyhýbať samotnému trestnému konaniu ako celku.

Správanie sa obvineného sa v plnej miere prejavilo počas výkonu obmedzení a kontroly bezpečnostného incidentu, keď ponechal GPS zariadenie v obydlí inej osoby a následne sa do zadržania dňa 20. septembra 2017 o 10.22 hod, pohyboval dlhší čas (takmer 3 hodiny) bez toho, aby bolo známe miesto jeho pobytu a činnosť, ktorú vykonáva. Jeho manželka nevedela uviesť, kde sa obvinený nachádza. Obvinený [REDAKOVANÉ] sa teda zdržiaval na mieste (miestach), kde nemal nahlásený trvalý pobyt, pričom neoznámil probačnému a mediáčnemu úradníkovi zmenu pobytu a ani manželke neoznámil, kde odchádza.

Najvyšší súd ďalej zistil, že už v minulosti sa obvinený [REDAKOVANÉ] dopustil konania, keď počas toho, ako bol zo zdravotných dôvodov hospitalizovaný v nemocnici, túto na vlastnú žiadosť a zodpovednosť opustil a následne sa podieľal na skutku vraždy [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a po vykonaní skutku sa do nemocnice vrátil.

Pozornosť si zaslúži aj fakt, že obvinený [REDAKOVANÉ] má pobyt v blízkosti štátnej hranice, pričom priblíženie k nej nie je vyhodnocované ako bezpečnostný incident. Po prekročení hranice by skončila právomoc orgánov Slovenskej republiky a obvinený by do vydania medzinárodného zatýkacieho rozkazu (resp. európskeho zatýkacieho rozkazu) nemohol byť zadržaný príslušnými cudzozemskými orgánmi a mohol by sa dopúšťať trestnej činnosti.

Všetky tieto okolnosti odôvodňujú väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku ako to správne konštatoval aj špecializovaný trestný súd.

Dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku vyplývajú zo skutočnosti, že obvinený [REDAKOVANÉ] sa v minulosti opakovane dopúšťal trestnej činnosti a absencia príjmu z trestnej činnosti, ktorá bola dlhodobo zdrojom jeho živobytia, je spôsobilá motivovať ho k jej ďalšiemu páchaniu. Možno poukázať aj na závery vyššie uvedeného znaleckého posudku a na skutočnosť, že obvinený zabezpečoval zbrane pre skupinu [REDAKOVANÉ] a teda je predpoklad, že by si ich vedel opätovne zadovážiť a použiť pri páchaní trestnej činnosti. V ďalšom najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie špecializovaného trestného súdu a plne sa s ním stotožňuje.

Pokiaľ ide o dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, najvyšší súd sa stotožňuje s argumentáciou uvedenou v napadnutom uznesení. V danom prípade neexistujú konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uvedený väzobný dôvod. Riziko ovplyvňovania ďalších do veci zainteresovaných osôb je len hypotetické a nepodporuje ho ani správanie obvineného počas jeho pobytu na slobode. Vzhľadom na konzistentnosť postojov svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ktorí by v zmysle návrhu prokurátora na vzatie do väzby mohli byť zo strany obvineného [REDAKOVANÉ] ovplyvňovaní), neexistuje predpoklad, že by pôsobenie obvineného na týchto svedkov bolo spôsobilé vážnejším spôsobom ovplyvniť výsledky objektivizácie skutkového stavu. Nebolo preto možné vyhovieť sťažnosti prokurátora proti výroku I. vyhláseného uznesenia vzhľadom na neakceptovanie väzobného dôvodu podľa § 71 ods, 1 písm. b/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd konštatuje, že v posudzovanom prípade nie sú splnené ani zákonné podmienky na nahradenie väzby iným, miernejším prostriedkom (záruka, sľub, dohľad, peňažná záruka), ktorý by neznamenal tak výrazný zásah do základného práva obvineného na osobnú slobodu. Obvinený je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin. Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie záruku, sľub alebo peňažnú záruku ako náhradné inštitúty väzby upravené v ustanoveniach § 80 a 81 Trestného poriadku prijať len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obdobne ako sudca pre prípravné konanie, aj najvyšší súd dospel k záveru, že okolnosti prípadu, závažnosť spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný a spôsob jeho správania v inej trestnej veci prebiehajúceho dohľadu, ktorým bola nahradená väzba, najmä s ohľadom na zdokumentované bezpečnostné incidenty, na ktoré poukazuje prokurátor v návrhu na vzatie do väzby obvineného, aj sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení, neumožňujú prijatie tohto náhradného inštitútu väzby.

Vo vzťahu k obvineným namietanému tzv. reťazeniu väzieb najvyšší súd považuje za potrebné zopakovať, že skutky, pre ktoré je v tomto konaní vedenom pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013, obvinený [REDAKOVANÉ] stíhaný, nikdy neboli vedené v spoločnom konaní s vecou, v ktorej bola prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podaná 25. septembra 2014 pod. zn. VII/1 Gv 164/12/1000-638, obžaloba na špecializovaný trestný súd (pozn.: vec vedená v súčasnosti na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017). Obvinený [REDAKOVANÉ] bol

v predmetnom konaní pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013, obvinený vyšetrovateľom exp. Bratislava, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ 12. júla 2013 za tri trestné činy vraždy, na ktorých sa podieľal ako člen zločineckej skupiny tzv. [REDAKOVANÉ]. V uvedenom konaní však bolo vedené komplikované a rozsiahle dokazovanie, pri ktorom bolo vypočutých množstvo svedkov. Okrem toho bol obvinený [REDAKOVANÉ] obvinený 4. decembra 2013 aj zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2, ods. 5 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona v súbehu s obzvlášť závažným zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona. Ohľadom uvedeného skutku sa vykonávalo rozsiahle znalecké skúmanie vzhľadom na veľký rozsah zaistených zbraní a výbušnín a súvisiaceho materiálu. Z týchto dôvodov nemohli byť skutky pripojené na spoločné konanie do inej trestnej veci, ktorá bola v tom čase vedená na tej istej policajnej zložke pod ČVS: PPZ-147/NKA-PZ-BA-2012, a v ktorej bola podaná obžaloba 25. septembra 2014. Pripojenie skutkov do trestného konania pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 by znemožnilo podanie obžaloby vo veci pod ČVS: PPZ-147/NKA-PZ-BA-2012. Do konania pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 bol 27. júna 2017 pripojený ďalší skutok (vražda [REDAKOVANÉ] v Českej republike), ktorého sa mal dopustiť obvinený [REDAKOVANÉ] spoločne s obvineným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pričom všetci traja už boli obvinení za obdobné skutky aj v konaní pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013. K vzneseniu obvinenia došlo až 26. februára 2016 - v tom čase pod ČVS: PPZ-530/NKA-PZ-BA-2013, exp. Západ, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ. Tento skutok teda nemohol byť súčasťou väzobného stíhania [REDAKOVANÉ] pod ČVS: PPZ-147/NKA-PZ-BA-2012, pretože väzobné stíhanie už bolo dávno po podaní obžaloby (25. septembra 2014). Žiada sa dodať, že išlo o komplikované vyšetrowanie súbežne vykonávané aj na území Českej republiky, pričom sa dlho hľadalo telo poškodeného. V čase spojenia na spoločné konanie už bolo vyšetrowanie skutku vraždy [REDAKOVANÉ] prakticky ukončené a nespôsobiloby predĺženie vyšetrowania trestnej veci pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013, pričom k spojeniu vecí došlo práve pre umožnenie prejednávania všetkých súvisiacich trestných činov páchaných tými istými páchatelmi, v jednom konaní. Vedenie samostatných trestných vecí teda nebolo v žiadnom

prípade samoučelné, ale vychádzalo z postupného odhaľovania jednotlivých trestných činov vražd, ktorých sa mali dopustiť členovia zločineckej skupiny tzv. [REDAKOVANÉ]. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že vedenie samostatného konania pod ČVS: PPZ-595/NKA-PZ-BA-2013, vyšetrovateľom exp. Bratislava, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ, vo veci vraždy [REDAKOVANÉ], bolo vedené samostatne z dôvodu snahy nájsť telo zavraždeného. K vzneseniu obvinenia došlo až 30. septembra 2016, vzhľadom na podrobné popísanie vraždy štyrmi svedkami (vrátane vykonávateľov), pričom ani v tom čase nebolo ešte nájdené telo poškodeného. Vyšetrovateľ vykonal všetky opatrenia pre nájdenie tela poškodeného a po ich vyčerpaní ukončil ohliadku miesta činu 5. októbra 2017. Následne určil termín preštudovania vyšetrovacieho spisu na 12. októbra 2017. Vec nebola spájaná do ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013, pretože v predmetnej veci už boli určené termíny preštudovania vyšetrovacieho spisu. Určenie termínu preštudovania vyšetrovacieho spisu vo veci pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 nie je samoučelné, pretože vyšetrovací spis bolo potrebné skompletizovať, a keďže jedným z obvinených je [REDAKOVANÉ], bolo nevyhnutné dožiadaním o právnu pomoc požiadať maďarské justičné orgány s dostatočným predstihom o umožnenie preštudovania vyšetrovacieho spisu [REDAKOVANÉ] v Maďarsku kde je výkon trestu odňatia slobody na doživotie.

Najvyšší súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že ustanovenia Trestného poriadku obmedzujú a špecifikujú dôvody, pre ktoré možno vziať obvineného opätovne do väzby len na prípad, ak sa tak deje v trestnej veci, v ktorej obvinený už vo väzbe bol a bol z tejto väzby aj prepustený. V prejednávanej veci však nejde o takýto prípad...

Za relevantný argument najvyšší súd tiež považuje skutočnosť uvedenú prokurátorom v návrhu na vzatie do väzby, podľa ktorého ak by sa pripustila možnosť, že osobu po uplynutí maximálnej možnej dĺžky väzby stanovenej v § 76a Trestného poriadku nie je možné vziať v inej trestnej veci do väzby, aj keď by boli naplnené formálne a materiálne podmienky väzby u takejto osoby, došlo by de facto k situácii, že do doby, pokiaľ by osoba nebola právoplatne odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody a nebol jej nariadený výkon trestu, mohla by páchať napríklad trestnú činnosť, resp. pôsobiť na svedkov bez možnosti jej v tomto protiprávnom konaní zabrániť, nakoľko po zadržaní by nemohla byť vzatá do väzby a musela by byť prepustená zo zadržania na slobodu.“.

28. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku môže byť obvinený vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest...

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera... Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý... Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe...

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

29. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 141/04, III. ÚS 417/2011), ktorá korešponduje s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, vyplýva, že v prípade rozhodovania o vzatí do väzby musia byť splnené tieto podmienky: po formálnej stránke musí existovať uznesenie o vznesení obvinenia, po materiálnej stránke musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že sa obvinený trestného činu, ktorý sa mu v uznesení o vznesení obvinenia kladie za vinu, dopustil. Napokon musí existovať niektorý z väzobných dôvodov uvedených v ustanovení § 71 Trestného poriadku.

30. Ústavný súd konštatuje, že v sťažovateľovom prípade bol splnený formálny predpoklad uvalenia väzby. Týmto predpokladom boli uznesenia vyšetrovateľa Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotky expozitúra Bratislava sp. zn. ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 z 12. júla 2013, sp. zn. ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 zo 4. decembra 2013 a sp. zn. ČVS: PPZ-530/NKA-PZ-BA-2013 z 26. februára 2016, ktoré nadobudli právoplatnosť. Z hľadiska splnenia materiálneho predpokladu bolo preukázané, že skutky boli spáchané, že majú znaky trestného činu a že sa na nich podieľal sťažovateľ. Pokiaľ ide o existenciu niektorého z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku, v sťažovateľovom prípade bolo ustálené, že sú dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

31. Pri rozhodovaní o väzbe sú vždy dôležité konkrétne skutkové okolnosti, ktoré je oprávnený hodnotiť predovšetkým všeobecný súd konajúci o návrhu na vzatie obvineného do väzby. Toto hodnotenie v prípadoch upravených zákonom následne skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takého zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní. Sťažovateľom iniciovaný ústavný prieskum jeho väzobného rozhodnutia teda spočíva len na posúdení, či k obmedzeniu jeho osobnej slobody došlo z dôvodov a spôsobom, ktoré ustanovuje Trestný poriadok.

32. Z citovanej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že rozsiahlo a presvedčivo odôvodnil svoje rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody sťažovateľa, podrobne sa zaoberal otázkou naplnenia materiálnych predpokladov väzobného stíhania sťažovateľa, keď zrozumiteľne rozviedol, z akých konkrétnych (skutkových) okolností vychádzal pri akceptovaní záveru o jeho dôvodnosti. Nemožno sa preto stotožniť s argumentáciou sťažovateľa o arbitrárnej podstate napadnutého uznesenia. Ústavný súd ďalej konštatuje, že najvyšší súd príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

33. Sťažovateľ taktiež tvrdil, že účelovosť celej kauzy a účelovosť obmedzenia jeho osobnej slobody sú zrejmé aj z toho, že k vzneseniu obvinenia za protiprávnu činnosť došlo v jeho prípade v dvadsať rokov starej kauze a na základe svedeckých výpovedí nedôveryhodných osôb. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nebolo jeho úlohou zaoberať sa „kvalitou“ dôkazného materiálu, na základe ktorého bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie, a jeho úlohou v danom prípade nebolo ani posúdenie primeranosti obdobia, počas ktorého orgány činné v trestnom konaní mali/mohli zadovážiť dostatok dôkazov pre účely ustálenia skutkového stavu potrebného pre dostatočne odôvodnený záver, že na spáchaní skutkov sa podieľal sťažovateľ. Úlohou ústavného súdu v danom prípade bolo posúdiť, či bol naplnený formálny a materiálny predpoklad na vzatie sťažovateľa do väzby, čo ústavný súd už v predchádzajúcich odsekoch vyhodnotil ako splnené.

34. Námietky sťažovateľa o tzv. reťazení väzieb v jeho trestnej veci, založené na tvrdení o neprípustnosti a účelovosti vedenia viacerých trestných stíhaní súčasne, hoci ide o skutky spáchané v rovnakom období ako skutky, ktoré v súčasnosti prejednáva Krajský súd v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5 T 1/2017, boli najvyšším súdom podrobne vyvrátené poukazujúc na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, v ktorom sťažovateľ vystupuje v postavení obvineného, resp. obžalovaného zdôrazňujúc odlišnú dôkaznú, ako aj procesnú situáciu v jednotlivých trestných veciach, a preto nie je možné považovať napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu ani v tejto časti za ústavne neudržateľné.

35. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že ani zákon, ani ústava a ani relevantná judikatúra ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 630/2017, II. ÚS 135/2016, III. ÚS 314/2012) či Európsky súd pre ľudské práva nestanovuje ako prekážku prípadnej väzby výkon bezprostredne predchádzajúcej väzby alebo výkon trestu odňatia slobody v iných trestných veciach. Rovnako prekážkou vzatia obvineného do väzby nie je ani skutočnosť, že sťažovateľ v minulosti vykonával väzbu vo veci, v ktorej bol spod obžaloby oslobodený. Aj keď nemožno vylúčiť, že predchádzajúce obmedzenie osobnej slobody v inej trestnej veci môže intenzitu obavy odôvodňujúcej väzobné stíhanie sťažovateľa ovplyvňovať, pri rozhodovaní o väzbe sú vždy dôležité konkrétne skutkové okolnosti, ktoré je oprávnený hodnotiť predovšetkým všeobecný súd konajúci o návrhu na vzatie

obvineného do väzby. Toto hodnotenie následne skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne uspošobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takého zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní. Sťažovateľom iniciovaný ústavný prieskum jeho väzobného rozhodnutia teda spočíva len v posúdení, či k obmedzeniu osobnej slobody sťažovateľa došlo z dôvodov a spôsobom, ktoré ustanovuje Trestný poriadok.

36. Po prieskume napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu z hľadísk, ktoré ústavný prieskum pripúšťa, teda ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľa sa nepreukázala neoprávnenosť uloženého obmedzenia osobnej slobody väzbou, resp. preukázala sa jej nevyhnutnosť a primeranosť k dosiahnutiu legitímneho cieľa. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia v zásade nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcimi súdmi vrátane základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ktoré mali byť napadnutým uznesením najvyššieho súdu porušené. Na základe toho ústavný súd považoval sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018